

ISSN (Print): 2304–5809
ISSN (Online): 2313–2167

Науковий журнал
«МОЛОДИЙ ВЧЕНИЙ»

№ 2 (66) лютий 2019 р.

Редакційна колегія журналу

Сільськогосподарські науки

Базалій В.В. – д-р с.-г. наук
Балашова Г.С. – д-р с.-г. наук
Клименко М.О. – д-р с.-г. наук
Коковіхін С.В. – д-р с.-г. наук
Лавриненко Ю.О. – д-р с.-г. наук
Писаренко П.В. – д-р с.-г. наук

Історичні науки

Змерзлий Б.В. – д-р іст. наук

Юридичні науки

Бернацька Н.І. – канд. юрид. наук
Стратонов В.М. – д-р юрид. наук

Політичні науки

Наумкіна С.М. – д-р політ. наук
Яковлев Д.В. – д-р політ. наук

Педагогічні науки

Козяр М.М. – д-р пед. наук
Рідей Н.М. – д-р пед. наук
Федяєва В.А. – д-р пед. наук
Шерман М.І. – д-р пед. наук
Шипота Г.Є. – канд. пед. наук

Філологічні науки

Шепель Ю.О. – д-р філол. наук

Філософські науки

Лебедева Н.А. – д-р філос. в галузі культурології

Технічні науки

Гриценко Д.С. – канд. техн. наук
Дідур В.А. – д-р техн. наук
Шайко-Шайковський О.Г. – д-р техн. наук

Економічні науки

Іртищева І.О. – д-р екон. наук
Козловський С.В. – д-р екон. наук
Шапошников К.С. – д-р екон. наук

Медичні науки

Нетюхайло А.Г. – д-р мед. наук
Пекліна Г.П. – д-р мед. наук

Ветеринарні науки

Морозенко Д.В. – д-р вет. наук

Мистецтвознавство

Романенкова Ю.В. – д-р мистецт.

Психологічні науки

Шаванов С.В. – канд. псих. наук

Соціологічні науки

Шапошникова І.В. – д-р соц. наук

Міжнародна наукова рада

Adam Wrobel – Doktor, Associate Professor (Poland)
Arkadiusz Adamczyk – Professor, Dr hab. in Humanities (Poland)
Giorgi Kvinikadze – PhD in Geography, Associate Professor (Georgia)
Inessa Sytnik – Professor, dr hab. in Economics (Poland)
Janusz Wielki – Professor, dr hab. in Economics, Engineer (Poland)
Javad Khamisabadi – Professor, PhD in Industrial management (Iran)
Michal Sojka – Doctor in Engineer (Poland)
Stanislaw Kunikowski – Associate Professor, Dr hab. (Poland)
Wioletta Wojciechowska – Doctor of Medical Sciences (Poland)
Вікторова Інна Анатоліївна – доктор медичних наук (Росія)
Глуценко Олеся Анатоліївна – доктор філологічних наук (Росія)
Дмитрієв Олександр Миколайович – кандидат історичних наук (Росія)
Марусенко Ірина Михайлівна – доктор медичних наук (Росія)
Швецова Вікторія Михайлівна – кандидат філологічних наук (Росія)
Яригіна Ірина Зотовна – доктор економічних наук (Росія)

Повний бібліографічний опис всіх статей журналу представлено у:
Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського,
Науковій електронній бібліотеці Elibrary.ru

Журнал включено до міжнародних каталогів наукових видань і наукометричних баз:
GoogleScholar, CiteFactor, Research Bible, Index Copernicus.

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації – серія КВ № 18987-7777Р від 05.06.2012 р.,
видане Державною реєстраційною службою України.

ЗМІСТ**ТЕХНІЧНІ НАУКИ****Bartnitski Vadzim**

Classification of the adjustable tooth-lever mechanisms of periodical turn and a modernized method of regulating angle.....299

Согор А.Р., Ярема Н.П.,**Бридун А.М., Лех І.П.**

Створення інтерактивної карти забруднення атмосферного повітря Львівщини.....303

Талпа Е.А., Дмитриева Н.В.,**Муравьева И.А.**

Енергозфektivність поселков Приднестровья – совокупность выбора схем газоснабжения и теплодернизации зданий307

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ НАУКИ**Бондаренко О.В., Слюсаренко Ю.А.**

Зв'язок типу ВНД з екстер'єрними, інтер'єрними особливостями та робочою продуктивністю коней.....313

Окрушко С.Є.

Регулювання чисельності бур'янів у посівах кукурудзи.....319

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ**Кривицька І.А., Крайнюков А.О.**

Встановлення метрологічних характеристик методики біотестування з визначення гострої летальної токсичності води на ракоподібних *Ceriodaphnia affinis* Lilljeborg.....323

ГЕОГРАФІЧНІ НАУКИ**Воловик В.М., Хаєцький Г.С.,****Бахновська О.С.**

Етнокультурні ландшафти Шаргорода.....326

Кисельов Ю.О., Шутак К.В.

Господарська діяльність як чинник забруднення водних об'єктів України.....333

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПОРТ**Васькевич С.С.**

Сучасні підходи до розвитку витривалості студентів на заняттях з фізичного виховання ВНЗ.....337

Лісенчук Г.А., Славітьяк О.С.,**Грохович О.М.**

Вплив різновидів тренувальних програм на динаміку силових здібностей студентської молоді засобами силового фітнесу.....340

Петрушин Д.В., Анісімов Д.О.,**Пожидаєв М.Ю.**

Методика розвитку спеціальних фізичних якостей курсантів закладів вищої освіти Національної поліції України з використанням системи кросфіт345

Пристинський В.М., Пристинська Т.М.,**Фролова О.О., Ярхо І.С.**

Підготовка педагога до реалізації професійних функцій щодо забезпечення здорового способу життя.....349

Пристинський В.М., Пристинська Т.М.,**Лисецька О.Я., Сивук А.О.**

Формування в учнівській молоді позитивної мотивації до занять фізичною культурою і спортом на засадах впровадження ідеї школи сприяння здоров'я.....354

Рогаль І.В.

Застосування сучасних засобів для розвитку техніки волейболістів у непрофільних ЗВО.....358

МЕДИЧНІ НАУКИ**Войтів Я.Ю.**

Фенотипічні ознаки дисплазії сполучної тканини у пацієнтів з післяопераційними вентральними грижами.....361

Дмітрієва Н.С.

Методика використання кінезотерапії як засобу профілактики професійних захворювань опорно-рухового апарату у спортсменів з кульової стрільби.....364

Дмітрієва Н.С.

Фізична терапія при захворюваннях опорно-рухового апарату у спортсменів з кульової стрільби.....367

ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ**Малицька О.В.**

Гармонізація особистості засобами художньо-естетичної діяльності.....372

ІСТОРИЧНІ НАУКИ**Альошина О.А.**

Функціонування ремісничої школи при Кам'янецькому православному братстві Подільської губернії у ХІХ ст.376

Василенко С.В.

Визначення перспектив організації садово-паркових ландшафтів Національного заповідника «Хортиця» з метою висвітлення історичних місць та природних об'єктів на їхній території.....380

Гуменюк О.В.

Держава і сім'я в СРСР: контроль і особисте.....389

Сремєєва І.А., Миропольский В.В.
Проблеми визнання праведниками народів світу (на прикладі митрополита Андрія Шептицького).....393

Маргулов А.Х., Мороз Т.А.
Соціально-економічна інтеграція у міське середовище єврейської громади м. Катеринослав у XIX – початку XX ст.....398

Новородовський В.В.
Мовний чинник етнополітичної дестабілізації в Україні (2010-2014 рр.).....403

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Филиппова О.Н.
М.Ю. Лермонтов – художник и поэт (1814-1841 гг.)..... 411

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

Береговенко Н.С., Зізіньська А.П.
Семантичні відмінності та способи перекладу англійських параметричних прикметників huge та great (на матеріалі фільмів каналу BBC «The Blue Planet» та «Life»).....421

Головня А.В., Панасовська А.О.
Лінгвостилістичні особливості жанру психологічний трилер (на матеріалі роману Пола Гукінза «Глибоко під водою»).....425

Добош О.С., Сабан О.В.
Артефактна та соціальна метафори в промовах президента України Петра Порошенка.....429

Зізіньська А.П., Береговенко Н.С.
Дієслово *pray* як реквестивний маркер в історії англійської мови.....435

Коломийська І.А.
Вплив гендерного чинника на використання цитатно-афористичних зворотів у німецькомовному газетному тексті.....438

Кравченко К.О.
Лексичні та стилістичні особливості американських сайтів туристичних агенцій.....443

Кук Г.І.
Метафори як засіб впливу та переконання в англійській промові Петра Порошенка...446

Павлушенко О.А.
Концепт «Україна» в індивідуально-авторських картинах світу Т. Шевченка й В. Стуса.....451

Храбан Т.Є.
Візуальна метафора у концептуалізації сучасного російсько-українського конфлікту.....456

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Бабич А.А., Яндола К.О.
Формування та розвиток самоосвітньої діяльності сучасних фахівців..... 461

Дичка Н.І., Михайленко А.В.
Принципи навчання професійно орієнтованого англійського писемного мовлення студентів ІТ-спеціальностей.....465

Івашкевич А.С.
Потенціал опанування CAT-інструментів у системі підготовки сучасних перекладачів.....469

Коваленко Оксана
Communication in the process of education.....474

Ковальчук В.І., Фатєєв М.С.
Оновлення змісту професійної підготовки студентів в аграрних коледжах засобами інноваційних технологій.....477

Ковальчук І.В.
Релігійна культура як складова громадянської культури особистості.....484

Курінний О.В., Черкасова Т.А.
Ефективність функціонування кредитно-модульної системи у вищій школі..... 488

Мельник І.М., Заремба Л.В.
Ділова гра в системі методів активного навчання магістрів дошкільної освіти..... 493

Мовмига Н.Є., Мезенцева І.О.
Сучасні тенденції працеворонного менеджменту: формування фахівця нового типу з охорони праці та промислової безпеки.....497

Олійник Н.Ю.
Організаторські вміння як складова компетентності старшокласників.....503

Полухтович Т.Г., Піменова О.О.
Дистанційні технології у навчальному процесі.....507

Чорна В.В., Яковенко І.О.
Пропедевтика підготовки до процесу письма у дітей з порушеннями мовлення....511

Яндола К.О., Лобойко О.П.
Застосування інноваційних освітніх технологій при викладанні навчальних дисциплін в закладах вищої військової освіти.....515

ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ

Загурська І.С., Халімончук І.П.
Особливості образу військового психолога у свідомості магістрів-психологів520

Ічанська О.М.
Особливості «Я-образу» жінок-підприємців з різними видами гендерної ідентичності...524

Семенів Н.М.
Проблематика формування позитивної етнічної свідомості в студентському середовищі..... 528

Федоренко О.С.
Особливості процесу соціальної інтеграції внутрішньо переміщених осіб з різним типом поселення (на основі серії фокус-груп).....534

Шевчишена О.В.

Відстеження психологічної готовності вчителя до роботи з обдарованими дітьми в умовах інклюзивного навчання.....540

СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ**Клочко О.О.**

Освітньо-профілактичний потенціал мережевих ігор.....546

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ**Nika Kratsashvili**

The scale of Russian informational influence and countermeasures in the post-soviet space: comparative analysis of Latvia and Georgia...550

Грабовська І.М.

Постколониалізм як конфліктогенний фактор у культурно-історичному просторі сучасної України.....558

Савойська С.В.

Національна політика як основа формування моделі мовної політики України.....562

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ**Васільєва А.М.**

Податкове стимулювання інноваційної діяльності в системі державного регулювання.....569

ЮРИДИЧНІ НАУКИ**Ковтун О.О.**

Підстави та порядок обмеження реалізації права на свободу мирних зібрань у рішеннях Європейського суду з прав людини.....573

Серебрянський П.В.

Законодавчі проблеми правового регулювання забезпечення безпеки учасників кримінального процесу.....579

Січко Д.С., Фурса А.В.

Форма заповіту: вітчизняний та зарубіжний досвід.....585

Студенець І.С.

Особливості страхування в концесіях.....590

Тимчишин Т.М.

Адміністративно-правові засоби забезпечення транспортної безпеки Національною поліцією.....596

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ**Демиденко В.И.**

Информационно-аналитическая модель количественной оценки интеллектуального продукта (специализированное печатное издание).....601

Дорош Н.І., Сніжко В.В.

Облік власного капіталу в контексті національних та міжнародних стандартів..606

Дубинська О.С.

Удосконалення методики оцінки комплексного стану підприємства на основі інтегрованої фінансової звітності611

Івасів І.Б., Тараленко О.О.

Оцінка можливостей впровадження Базель III щодо відновлення діяльності неплатоспроможних банків.....619

Карпенко І.А., Мірзодаєва Т.В.

Інноваційні технології у сфері розвитку туризму в Україні та у світі.....625

Кріпкий А.Ю.

Правове забезпечення корпоративної безпеки підприємств України.....628

Куць Т.В., Вакулєнко В.М.

Засади формування облікової політики щодо дебіторської заборгованості.....633

Мержвинська А.М.

Креативна економіка: особливості та тенденції розвитку.....637

Пирог О.В., Процик І.С.,

Томич М.І.
Концесія як перспективна форма державно-приватного партнерства: переваги та недоліки.....641

Терлецька Ю.О., Балан А.А.,

Кузьмук Н.Я.
Інноваційні технології як елемент антикризового управління підприємствами олійно-жирового комплексу в умовах економічної нестабільності.....647

Хмарська І.А.

Сценарії управлінських рішень щодо формування комплексу маркетингових комунікацій для різних рівнів партнерських відносин651

CONTENTS

ENGINEERING SCIENCES

- Bartnitski Vadzim**
Classification of the adjustable tooth-lever mechanisms of periodical turn and a modernized method of regulating angle.....299
- Sohor Andrii, Yarema Nataliia, Brydun Andrii, Lekh Ihor**
Creation of interactive map of atmospheric air pollution of Lviv region.....303
- Talpa Elena, Dmitrieva Nina, Muraviova Irina**
Energy efficiency of villages in Transnistria – a complex of choice of gas schemes and heat-modernization of buildings.....307

AGRICULTURAL SCIENCES

- Bondarenko Olga, Slyusarenko Yulya**
Relationship between type VND with exterior, interior features and working effectiveness of concepts.....313
- Okrushko Svetlana**
Adjustment of weeds in corn crops..... 319

BIOLOGICAL SCIENCES

- Kryvytska Ivetta, Krainiukov Andrii**
Installation of metrological characteristics of the biotechnology method for determination of acute lettal toxicity of water on economic development *Ceriodaphnia affinis* Lilljeborg...323

GEOGRAPHICAL SCIENCES

- Volovik Volodumyr, Khaetsky Hryhorii, Bakhnovska Olena**
Ethnocultural landscapes of Shargorod.....326
- Kyselov Iurii, Shutak Karyna**
The economical activity as a factor of pollution water objects of Ukraine.....333

PHYSICAL EDUCATION AND SPORT

- Vaskevich Snezhana**
Modern approaches to development of endurance of students on employments on physical education of universities..... 337
- Lisenchuk Gennadij, Slavitchak Oleg, Hrokhovych Oleksandr**
The influence of diversity of training programs on the dynamics of power facilities of studental youth by powerfitness..... 340
- Petrushin Dmytro, Anisimov Dmytro, Pozhidaev Mykola**
Technique of development of special physical qualities of cadets of institutions of higher education of the National Police of Ukraine using the crosphit system.....345

- Prystynskyi Volodymyr, Prystynska Tetiana, Frolova Olga, Yarkho Illya**
Preparing the pedagogue to implement vocational functions for providing healthy lifestyle.....349

- Prystyns'kyi Volodymyr, Prystyns'ka Tetyana, Lysets'ka Olena, Sivuk Alina**
Forming positive motivation for classes of physical education and sports on bases of implementing the idea of school of health promotion in student youth.....354

- Rogal Iryna**
Application of modern equipment for development of technology in volleyballs in universal higher education 358

MEDICAL SCIENCES

- Voitiv Yaroslav**
Phenotypic characteristics of connective tissue dysplasia in patients with postoperative ventral hernia..... 361

- Dmitrieva Nikol**
Method of using kineshoterapy, as profilacticy of professional diseases of musculoskeletal system in shooting sports athletes..... 364

- Dmitrieva Nikol**
Physical therapy in diseases of musculoskeletal system in shooting sports athletes..... 367

PHILOSOPHICAL SCIENCES

- Malitskaya Olena**
Harmonization of the personality by means of artistic and aesthetic activities..... 372

HISTORICAL SCIENCES

- Alyoshina Oksana**
Functioning of a craft school at the Kamyanets orthodox fraternity events of the Podillya province in the XIX century....376

- Vasylenko Serhii**
Defining prospects of the organization of garden landscapes of Khortytsia National Reserve for covering historical and natural sites on their territory..... 380

- Gumeniuk Oksana**
State and family in the USSR: control and personality.....389

- Yeremieieva Iryna, Myropolskyi Veniamin**
Problems of recognition as Righteous Among the Nations (the case of metropolitan Andrei Sheptytskyi).....393

- Margulov Arthur, Moroz Tanya**
Socio-ekonomik integration into the urban invironment of the Jewish community of Yekaterinoslav in the XIX – early XX centuries..... 398

- Novorodovskyi Valerii**
The Language factor of ethnopolitical destabilization in Ukraine (2010-2014).....403

HISTORY OF ART

- Filippova Olga**
M.Y. Lermontov as an artist and poet
(1814-1841).....411

PHILOLOGICAL SCIENCES

- Beregovenko Nataliia, Zizinska Anna**
English adjectives of dimension huge
and great: semantic differences
and translation methods (based on the BBC's
documentaries «The Blue Planet» and «Life»).....421
- Golovnia Alla, Panasovska Anastasia**
Linguistic stylistic peculiarities
of psychological thriller (based
on Paula Hawkins's novel «Into the Water»).....425
- Dobosh Oksana, Saban Olesia**
Artefact and social metaphors
in the speeches of the President of Ukraine
Petro Poroshenko.....429
- Zizinska Anna, Berehovenko Natalia**
The verb pray as a request marker
in the history of English.....435
- Kolomyis'ka Ivanna**
Influence of gender factor on usage
of citation-aphoristic phraseological units
in German newspaper text.....438
- Kravchenko Kateryna**
Lexical and stylistic features
of the American sites of tourist agencies.....443
- Kuk Hanna**
Metaphors as a means of influence
and persuasion in the English speech
of Petro Poroshenko.....446
- Pavlushenko Olha**
The concept «Ukraine» in T. Shevchenko's
and V. Stus's individual authors' world views ...451
- Khraban Tetayna**
Visual metaphors in current Russian-
Ukrainian conflict conceptualization.....456

PEDAGOGICAL SCIENCES

- Babich Andriy, Yandola Krystyna**
Formation and development
of self-education activities
of contemporary specialists.....461
- Dychka Nataliia, Mykhailenko Alla**
Principles in teaching English writing
for specific purposes students
of IT-specialties.....465
- Ivashkevych Lesia**
The potential of working with CAT-tools
in the translators' training.....469
- Kovalenko Oksana**
Communication in the process of education.....474
- Kovalchuk Vasyl, Fatieiev Mykhailo**
Upgrading students' vocational training
content in agrarian colleges
by means of innovative technologies.....477

- Kovalchuk Inna**
Religious culture as a complex
of civil culture of personality.....484
- Kurinnyy Olexiy, Cherkasova Tetyana**
Efficiency of a credit-module system
functioning in a higher education.....488
- Melnyk Iryna, Zaremba Liudmyla**
Business game in the system
of active teaching methods
of a holder of master's
degree of a pre school education.....493
- Movmyga Nataliya, Mezentseva Irina**
Modern trends of labour protection
management of formation
a new type specialist in labor
protection and industrial safety.....497
- Oliynuk Nadiia**
Organizing implementation
as a composition competence
of old managers.....503
- Polukhtovych Tetiana, Pimenova Olha**
Distance technologies
in the educational process.....507
- Chorna Viktoriia, Yakovenko Iryna**
The propaedeutic to preparation
for the process of written in children
with disabled linguistics.....511
- Yandola Krystyna, Loboiko Oleksandr**
Application of innovative
educational technologies in teaching
educational disciplines
in high military education515

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

- Zagurska Inna, Khalimonchuk Inna**
Peculiarities of the image of a military
psychologist in the consciousness
of masters of psychology.....520
- Ichanska Olena**
Features of «I-image»
women-entrepreneurs
with different types of gender identity.....524
- Semeniv Nataliia**
Problems of the formation
of positive ethnic conformity
in the student environment.....528
- Fedorenko Oleksandra**
Features of the social integration process
of internally displaced persons
with different types of settlement
(based on the focus-groups series).....534
- Shevchyshena Oksana**
Monitoring the psychological readiness
of a teacher in work with children
in conditions of inclusive education.....540

SOCIAL COMMUNICATIONS

- Klochko Oleksiy**
The educational and preventive
potential of network games.....546

POLITICAL SCIENCES

Nika Kratsashvili

The scale of Russian informational influence and countermeasures in the post-soviet space: comparative analysis of Latvia and Georgia.....550

Grabovska Iryna

Postcolonialism as a conflictogenic factor in the cultural-historical space of modern Ukraine.....558

Savoyska Svitlana

National policy as the basis of the formation of model of linguistic policy of Ukraine.....562

STATE ADMINISTRATION

Vasilieva Lesya

Tax distribution of innovative activities in the state regulation system.....569

LAW SCIENCES

Kovtun Olha, Serebrianskyi Pavlo

Gaps in the legislative regulation of the institute for ensuring the safety of the participants in the criminal process.....573

Serebrianskyi Pavlo

Gaps in the legislative regulation of the institute for ensuring the safety of the participants in the criminal process.....579

Sichko Dmytro, Fursa Anna

Form of testament: domestic and foreign experience.....585

Studenets Iryna

Features of insurance in concessions.....590

Tymchyshyn Taras

Administrative and legal means of transportation security by the National Police.....596

ECONOMIC SCIENCES

Demidenko Vasily

Information and analytical model for quantifying the quality of an intellectual product (specialized print edition).....601

Dorosh Nina, Snizhko Valeriia

Accounting of equity in context of national and international standards.....606

Dubinska Olena

Improvement of enterprise complex state evaluation technique based on integrated financial statement.....611

Ivasiv Igor, Taralenko Olena

Evaluation of opportunities for the introduction of Basel III in response to the activities of non-payable banks.....619

Karpenko Iryna, Mirzodaeva Tetiana

Innovative technologies in the development of tourism in Ukraine and the world.....625

Kripky Andrii

Legal provision of corporate safety of enterprises of Ukraine.....628

Kuts Tetyana, Vakulenko Viktoriia

Bases of formation of accounting policy of receivables.....633

Merzhvynska Anna

Creative economy: features and development trends.....637

Pyroh Olha, Protsyk Iryna,

Tomych Mariana
Concession as a powerful form of public private partnership: pros and cons.....641

Terletska Yuliia, Balan Alona,

Kuzmuk Nataliia
Innovative technologies as an element of crisis management of an oil and fat complex of the entities in the conditions of economic instability.....647

Khmarska Iryna

Scenarios of administrative solutions on the forming of the complex of marketing communications for different partners rates.....651

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-2-66-77>

УДК 37.015.31:796

Пристинський В.М., Пристинська Т.М.
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Лисецька О.Я., Сивук А.О.
Маріупольський державний університет

ФОРМУВАННЯ В УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ І СПОРТОМ НА ЗАСАДАХ ВПРОВАДЖЕННЯ ІДЕЇ ШКОЛИ СПРИЯННЯ ЗДОРОВ'Я

Анотація. Представлено ідею впровадження «школи сприяння здоров'я» як ефективного чинника управління пізнавальною діяльністю учнів загальноосвітніх шкіл по забезпеченню здорового способу життя, збереження і зміцнення здоров'я. Розглядаються чинники, котрі спонукають підвищення інтересу дітей і підлітків до фізичного самовдосконалення в процесі організованих і самостійних занять. Доведено, що формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом має здійснюватись на підставі урахування індивідуальних і типологічних особливостей нервової системи школярів, соціально-економічних умов життя, новаторських освітніх технологій, організаційно-методичних умов забезпечення процесу шкільного фізичного виховання. Розв'язання цих питань сприятиме вдосконаленню організаційно-методичної основи фізичного виховання школярів, перетворить учня з об'єкта педагогічного процесу в суб'єкт, підвищить його активність і зацікавленість у досягненні високого рівня власного стану фізичного здоров'я.

Ключові слова: пізнавальні здібності, фізичні уміння і навички, школа «сприяння здоров'я», інтерес, учитель, юнацький вік, особистість, мотивація.

Prystyns'kyi Volodymyr, Prystyns'ka Tetyana
SHEI «Donbass State Pedagogical University»

Lysets'ka Olena, Sivuk Alina
Mariupol State University

FORMING POSITIVE MOTIVATION FOR CLASSES OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS ON BASES OF IMPLEMENTING THE IDEA OF SCHOOL OF HEALTH PROMOTION IN STUDENT YOUTH

Summary. It is introduced the idea of implementing the «school of health promotion» as an effective factor of managing the cognitive activity of pupils of secondary comprehensive school on providing a healthy lifestyle, preserving and strengthening health. The factors that encourage increasing the interest of children and adolescents in physical self-improvement in the process of organised and independent occupations are considered. It is proved that forming the motivation for physical education and sports should be carried out on the basis of taking into account the individual and typological features of the nervous system of schoolchildren, socio-economic conditions of life, innovative educational ideas, organisational and methodological conditions for ensuring the process of school physical education. The leading idea of this study is to identify physical culture and sports interests in senior school pupils of different types of educational institutions (a «school of health promotion» and a school of traditional type). In the course of studying the necessity-motivational characteristic of physical education of pupils of senior school age has been considered, motor activity and motivation for being occupied with physical exercises have been learnt. The activity of pupils to their manifestation of interest has been determined by such parameters as choosing a kind of sport, motivation for classes, regularity and number of classes per week, duration of one training, total time of classes per week, organisational forms of training (on their own, at home with parents, in the school sports section etc.), as well as the idea of the expediency of pursuing this or that sport. The result of functioning the technology of the «school of health promotion» should be of effective managing the cognitive activity. The interactive pedagogical techniques for introducing the cognitive learning, health-preserving technologies will ensure developing motivation for motor activity, and as a consequence, the need for a healthy lifestyle, preserving and strengthening health, which will improve the quality of education and upbringing. The attempt to resolve these issues will contribute to improving the organisational and methodological basis of physical education of pupils, will transform the pupil from the object of the pedagogical process into the subject, will increase her activity and interest in achieving a high level of his own state of physical health.

Keywords: cognitive abilities, physical abilities and skills, «school of health promotion», interest, teacher, adolescent age, personality, motivation.

Постановка проблеми. Останнім часом в Україні спостерігається погіршення стану здоров'я і фізичної підготовленості дітей та учнівської молоді. Це пояснюється насамперед тим, що існуюча система фізичного виховання не відповідає сучасним вимогам і міжнародним стандартам. Серед основних причин цієї ситуації необхідно відзначити, насамперед, знецінен-

ня соціальної престижності фізичної культури і спорту у навчально-виховних закладах освіти та суспільстві, що зумовлює низький рівень позитивної мотивації учнів до систематичних занять, потреби ведення здорового способу життя.

Означені протиріччя між необхідністю вдосконалення фізкультурної освіти, зокрема, в контексті її індивідуалізації, і відсутність науково

обґрунтованих підходів щодо індивідуалізації і диференціації навчального процесу обумовили актуальність проведеного дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема удосконалення освіти розглядається вченими на протязі всього періоду її становлення на сучасному етапі розвитку України. Різним аспектам оптимізації навчально-виховного процесу з фізичного виховання, особливостям організації фізкультурно-оздоровчої роботи з учнівською та студентською молоддю присвячені дослідження вчених [1; 2; 3; 4], в яких, ми нажаль, не знаходимо конкретних практичних рекомендацій і пропозицій щодо підвищення мотивації до занять з урахуванням індивідуальних можливостей і вподобань. Поряд з цим, проблема вдосконалення фізичного виховання учнівської та студентської молоді на основі обґрунтування його взаємозв'язку з іншими складовими навчально-виховного процесу завдяки діагностиці функціонального стану і здоров'я, особливостям їх реалізації при підготовці учителя фізичної культури залишається актуальною, якій присвячені наукові дослідження авторитетних українських і зарубіжних вчених [5; 6; 7; 8].

Здійснений теоретичний аналіз даної проблеми дозволяє стверджувати, що процес фізичного виховання учнівської молоді, як правило, реалізується на типологічному рівні навчання руховим діям та розвитку фізичних якостей без урахування новаторських технологій формування мотивації школярів до занять фізичною культурою і спортом, ведення здорового способу життя.

Ми не випадково виділяємо ці аспекти, так як запропонований авторський підхід передбачає формування стійкої мотивації до занять фізичною культурою і спортом в умовах інтерактивної педагогічної технології «школи сприяння здоров'я».

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Вважаємо, що слушно було б переглянути існуючі підходи щодо реалізації високого виховного потенціалу фізичного виховання дітей та учнівської молоді на засадах формування духовно-морального і психічного здоров'я, свідомої потреби в особистій фізичній досконалості, розвитку позитивної мотивації до систематичних занять фізичною культурою і спортом, надбання знань й умінь ведення здорового способу життя. Розв'язання цих важливих соціальних завдань має складати засади відродження фізичного потенціалу народу України, зміцнення здоров'я і підвищення фізичної підготовленості дітей та учнівської молоді, наближення сфери фізичної культури і спорту до рівня світових стандартів.

Мета статті. Метою цієї роботи є обґрунтування впливу позитивної мотивації до занять фізичною культурою і спортом на формування рівня фізичного розвитку і рухової підготовленості учнів старшого шкільного віку на засадах впровадження ідеї «школи сприяння здоров'я».

Для вирішення поставлених завдань використовувалися наступні методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення даних літературних джерел та інноваційного практичного досвіду, педагогічні спостереження, анкетування, контрольні випробування, методи математичної статистики.

Дослідження виконано за планом роботи науково-дослідної лабораторії взаємодії духовного й фізичного виховання дітей та учнівської молоді ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (Слов'янськ) з комплексної теми «Оптимізація навчально-виховного процесу з фізичного виховання учнів загальноосвітніх навчальних закладів на засадах диференційно-інтегрального підходу» (В. Григоренко, 2005-2013).

У дослідженні брали участь старшокласники, що навчаються у школах традиційного типу (ШТТ) і «школах сприяння здоров'я» (ШСЗ) – міська гімназія № 1, педагогічний ліцей м. Слов'янська Донецької обл.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі розвитку знань з педагогіки, психології, теорії і методики фізичного виховання найважливішим завданням, на нашу думку, є реалізація принципів системного аналізу, що дозволяло би розкрити рухову діяльність в її взаємозв'язках, встановити її структуру і механізми регуляції.

Важливим у процесі навчання і виховання є участь дитини в активній діяльності, тобто вирішуються завдання розвитку особистості учня завдяки адекватним засобам і методам засвоєння навчального програмного матеріалу.

У процесі активної рухової діяльності в учня формуються нові механізми психічного, розумового, морального розвитку, так звані психічні новоутворення, якщо вона спрямована на формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом. Проведені педагогічні спостереження дають змогу зазначити, що одних школярів більше вмотивовує сам процес пізнання в процесі навчання (занять) фізичною культурою і спортом, а інших – процес спілкування з однолітками.

Провідною ідеєю даного дослідження було виявлення фізкультурно-спортивних інтересів у старшокласників різних типів навчальних закладів («школа сприяння здоров'я» та школа традиційного типу).

У ході дослідження нами розглядалась потребнісно-мотиваційна характеристика фізичної культури учнів старшого шкільного віку, а також вивчалась рухова активність і мотивація до занять фізичними вправами. Активність учнів до прояву інтересу визначалась за такими параметрами, як обрання виду спорту, мотивація до занять, регулярність і кількість занять на тиждень, тривалість одного тренування, загальний час занять на тиждень, організаційні форми занять (самостійно, вдома з батьками, у шкільній спортивній секції тощо), а також думка про доцільність занять тим або іншим видом спорту.

Учням було запропоновано сформулювати власне ставлення щодо уроків фізичної культури, розуміння реалізації вчителем індивідуального й диференційованого підходу, значущість занять фізичними вправами, достатність обсягу й інтенсивності фізичного навантаження на протязі навчального тижня тощо. Характеристикою якісних показників щодо ставлення учнів до занять фізичною культурою і спортом були відповіді на запитання про найцікавіші види спорту, якими вони б хотіли займатися у позаурочний час, або вже займаються, а також визначення спонукальних мотивів до цих занять.

Так, про своє ставлення щодо корисності, доцільності та необхідності уроків фізичної культури кожного дня 80,8% респондентів відповіли позитивно; 15,8% опитаних сумніваються у їх корисності та доцільності, а 3,4% взагалі вважають такі заняття для себе марною витратою часу. Отже, значна кількість учнів усвідомлюють позитивність впливу фізичних вправ на організм, і зокрема на рівень здоров'я, фізичної підготовленості і фізичного розвитку. Тих, що сумніваються було 37 осіб (14,6%), що, на нашу думку, пов'язано з недостатніми знаннями про позитивний вплив рухової активності на організм, або деякими функціональними відхиленнями у фізичному розвитку дитини, її недостатній руховій підготовленості (зайва вага, невиконання нормативних тестів тощо).

Якісна складова уроку фізичної культури старшокласниками була оцінена досить високо. Так, понад 80,5% опитаних дуже подобаються і переважно подобаються уроки фізичної культури, що свідчить про високий емоційний і професійний рівень їх проведення, а тому вони здатні викликати стійкий інтерес в учнів, який позитивно впливає на відвідування занять. Учні, які не відвідують уроки фізичної культури взагалі не встановлено; тих, що рідко відвідують було 13 осіб (5,4%), а учнів що відвідують усі заняття було 94,5% опитаних.

За результатами педагогічних спостережень було також встановлено, що режим навчальної діяльності учнів (особливо гімназії і ліцею) занадто інтенсивний, що примушує значну кількість старшокласників багато часу приділяти на підготовку домашнього завдання. Іншим чинником зниження зацікавленості учнів заняттями фізичною культурою і спортом є те, що переважна кількість спортивних секцій в місті є платними, і не всі батьки мають змогу сплатити за такі заняття.

У зв'язку з цим вважаємо, що одним з ефективних шляхів розв'язання даної проблеми є створення у навчально-виховному середовищі навчального закладу «шкіл, або класів сприяння здоров'я», що значно б активізувало уроки фізичної культури, а також позакласні форми фізкультурно-оздоровчої діяльності і спортивні заходи.

На нашу думку, провідною метою функціонування такої «школи сприяння здоров'я» має бути ефективне управління пізнавальною діяльністю. Інтерактивні педагогічні прийоми впровадження пізнавального навчання, здоров'язбережувальні технології забезпечуватимуть розвиток мотивації до рухової активності, а як наслідок, потреби до здорового способу життя, збереження і зміцнення здоров'я, що сприятиме підвищенню якості навчання і виховання.

Пріоритетними завданнями реалізації цієї мети є:

- попередження негативних наслідків надмірно інтенсивного навчального процесу, що викликає нервово-психічне перенапруження учнів;
- психолого-педагогічна підтримка механізмів пізнавальної діяльності учнів, які впливають на її ефективність;
- здійснення навчально-виховного процесу на засадах контролю, самоконтролю і моніторингу пізнавальної діяльності учнів, кола їх проблем (у взаємозв'язку з моральним, психічним і фізичним здоров'ям);

- впровадження інтерактивних педагогічних технологій розвитку пізнавальної активності учнів щодо забезпечення оптимальної рухової активності, здорового способу життя, збереження здоров'я;

- створення для кожного учня ситуації успіху в найбільш значущих видах діяльності, що надає можливість позитивного самоутвердження в обранні майбутнього фаху;

- здійснення адміністрацією, викладачами, психологами ситуації підтримки цікавих ініціатив щодо формування потреби у веденні здорового способу життя;

- визначення факторів надмірного нервово-психічного напруження учнів та розробка діагностично-інструментального моніторингу здоров'я у процесі пізнавальної діяльності.

Отже, створення безпечного освітньо-виховного середовища школи – це збереження і зміцнення здоров'я учнів, розвиток мотивації на здоровий спосіб життя і підвищення культури здоров'я, вдосконалення функціональних і фізичних можливостей організму, розвиток системи життєзабезпечення і виховання гармонійно розвиненої особистості.

Впровадження у навчально-виховний процес принципів «школи сприяння здоров'я» позитивно вплинуло на показники фізичного розвитку і фізичної підготовленості як юнаків, так і дівчат.

Так, було встановлено, що юнаки ІІІСЗ мали достовірну перевагу (в порівнянні з учнями ІІІТТ) за показниками стрибка у довжину з місця (3,3%, $p < 0,05$), метання набивного м'яча (5,8%, $p < 0,05$), 6-хвилинного бігу (7,8%, $p < 0,05$), стрибків зі скалкою (11,5%, $p < 0,05$). У дівчат достовірна значуща перевага була встановлена в стрибках у довжину з місця (9,5%, $p < 0,05$) та підтягуванні на низькій перекладині (23,7%, $p < 0,05$).

У впровадженій технології «школи сприяння здоров'я» середній обсяг регламентованих занять з фізичної культури складав 4 години на тиждень: дві години – уроки фізичної культури, одна година – заняття плаванням, а також одна година – ігрові види (футбол, волейбол, баскетбол) тривалістю 60 хвилин. Отже, організована рухова активність учнів при реалізації всіх форм фізичного виховання займала в середньому 3-4 години на день, включаючи фізичну зарядку вранці та самостійні заняття вдома. Добова рухова активність щодня в середньому складала 14-16 тисяч кроків. Рухову активність поєднували з процедурами загартування організму у формі фізкультурних занять на відкритому повітрі, відвідуванням сауни з контрастним душем та застосуванням комплексу фітотерапії один раз на тиждень.

Відмінності між початковими і кінцевими даними в експериментальній групі були достовірними при п'ятипроцентному рівні значущості у 9 випадках з 15, а в контрольній – лише в трьох, хоча на початку дослідження групи істотно не розрізнялися.

Слідуючи гігієнічним рекомендаціям при складанні розкладу навчальних занять (у понеділок і четвер – дні відносного зниження розумової працездатності) проведення занять з фізичної культури планували на другий або третій уроки. У ці дні також проводилися профілактично-оздоровчі заходи. У вівторок і середу – дні відносно

оптимальної розумової працездатності, акцент ставився на предметні уроки, а фізична культура (або плавання, спортивні ігри тощо) була на 4 або 5 уроках.

Лікарський контроль за станом здоров'я учнів «школи сприяння здоров'я» здійснювався щомісячно, а педагогічний (за фізичним і функціональним станом) – три рази на рік (вересень, січень, травень). Інформацію заносили до індивідуальної карти кожного учня і надавали учителю фізичної культури для здійснення диференційованої методики навчання (підготовки). На уроках фізичної культури проводилося також планове тестування рівня фізичної підготовленості учнів.

Висновки і пропозиції. Таким чином, на основі результатів дослідження необхідно зазначити, що недостатній рівень позитивної мотивації обумовлює у школярів старшої вікової групи і досить низькі показники фізичного розвитку, рухових здібностей, а отже і стану здоров'я. Це багато в чому пов'язано також з тим, що організація процесу фізичного виховання в школах з традиційним підходом здійснюється ще, на жаль, без використання сучасних технологій формування у школярів мотивації до систематичних занять фізичною культурою і спортом.

Під час дослідження було встановлено, що провідними мотивами до формування потреби у систематичних заняттях фізичною культурою і спортом є:

- удосконалювання конституції тіла, психофізичних можливостей, стану здоров'я;
- розвиток рухової і змагальної обдарованості;
- відмова від шкідливих звичок, здоровий спосіб життя, загартовування організму;
- досягнення впевненості у власних можливостях (в умовах змагань);
- активний відпочинок, відновлення психічних і фізичних можливостей.

Урахування визначених чинників сприятиме формуванню достатньо високого рівня рухової активності школярів, що підвищуватиме фізичну і розумову працездатність, а також умотивованість до фізичної культури і спорту, здорового способу життя, моди на здоров'я і здоровий стиль життя.

Перспективи подальших досліджень, на нашу думку, полягають у розповсюдженні досвіду концептуального розвитку «шкіл сприяння здоров'я» як оптимальної адаптивної моделі зміцнення здоров'я учнів шляхом створення безпечного і сприятливого для здоров'я фізичного, психологічного і соціального середовища, формування стійких стереотипів здорового способу життя.

Список літератури:

1. Гавришова Е.В., Горелов А.А. О регулировании двигательной активности студентов с учётом мотивации достижения успеха или избегания неудач. *Физическое воспитание студентов*. 2013. № 5. С. 18–24.
2. Грузевський В.О. Здоров'я як цінність у процесі формування особистісно орієнтованої мотивації студентів до фізичного виховання. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2014. № 2. С. 20–24.
3. Давидова Т.М. Формування культури здорового способу життя школярів як одна з ключових проблем сучасного загальноосвітнього навчального закладу. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2015. № 10. С. 18–23.
4. Ермаков С.С., Иващенко С.Н., Гузов В.В. Особенности мотивации студентов к применению индивидуальных программ физической самоподготовки. *Физическое воспитание студентов*. 2012. № 4. С. 59–61.
5. Носко М.О. Підвищення рівня рухової активності як чинник зміцнення здоров'я учнів та студентської молоді. *Вісник Чернівецького державного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка*. 2009. № 69. С. 144–150.
6. Халайтсан А.П. Формування основ культури здоров'я як педагогічна проблема. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2014. № 8. С. 22–27.
7. Druz V.A., Iermakov S.S., Nosko M.O., Shesterova L.Ye., Novitskaya N.A. The problems of students' physical training individualization. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*, 2017; 21(2): 51–59.
8. Flora P.K., Faulkner G.E.J. Physical Activity. *Journal of Intergenerational Relationships*. 2007, vol. 4(4). 63–74.

References:

1. Gavrishova Ye.V., Gorelov A.A. (2013). O regulirovaniy dvigatelnoy aktivnosti studentov s uchetom motivatsii dostizheniya uspekha ili izbeganiya neudach [On regulating the motor activity of students, taking into account the motivation to achieve success or avoid failures]. *Fizicheskoe vospitanie studentov*, vol. 5, pp. 18–24.
2. Hruzhevskiy V.O. (2014). Zdorov'ia yak tsinnist u protsesi formuvannia osobystisno oriyentovanoi motyvatsii studentiv do fizychnoho vykhovannia [Health as a value in the process of forming a personally oriented motivation of students for physical education]. *Pedahohika, psykholohiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu*, vol. 2, pp. 20–24.
3. Davydova T.M. (2015). Formuvannia kultury zdorovoho sposobu zhyttia shkoliariv yak odna z kliuchovykh problem suchasnoho zahalnoosvitnoho navchalnoho zakladu [Formation of a healthy lifestyle culture as one of the key issues in a modern educational institution]. *Pedahohika, psykholohiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu*, vol. 10, pp. 18–23.
4. Yermakov S.S., Ivashchenko S.N., Guзов V.V. (2012). Osobennosti motivatsii studentov k primeneniyu individualnykh programm fizicheskoy samopodgotovki [Features of students' motivation to apply individual programs of physical self-training]. *Fizicheskoe vospitanie studentov*, vol. 4, pp. 59–61.
5. Nosko M.O. (2009). Pdivyshchennia ravnia rukhovoi aktyvnosti yak chynnyk zmitsnennia zdorov'ia uchniv ta studentskoi molodi [Increase in motor activity as a factor in health promotion of students and students]. *Visnyk Chernihivskoho derzhavnoho ped. un-tu im. T.H. Shevchenka*, vol. 69, pp. 144–150.
6. Khalaitzan A.P. (2014). Formuvannia osnov kultury zdorov'ia yak pedahohichna problema [Formation of the fundamentals of health culture as a pedagogical problem]. *Pedahohika, psykholohiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu*, vol. 8, pp. 22–27.
7. Druz V.A., Iermakov S.S., Nosko M.O., Shesterova L.Ye., Novitskaya N.A. (2017). The problems of students' physical training individualization. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*, vol. 21, no. 2, pp. 51–59.
8. Flora P.K., Faulkner G.E.J. (2007). Physical Activity. *Journal of Intergenerational Relationships*, vol. 4, no. 4, pp. 63–74.

Науковий журнал
«Молодий вчений»

№ 2 (66) лютий 2019 р.

Щомісячне видання

Коректор: В. Бабич
Дизайн: А. Юдашкіна
Комп'ютерна верстка: В. Удовиченко

Контактна інформація редакції журналу.
Поштова адреса: 73021 Україна, м. Херсон,
а/с 20, Редакція журналу «Молодий вчений»

Телефон: +38 (0552) 399 530
Email: info@molodyvcheny.in.ua
Сайт: www.molodyvcheny.in.ua

Підписано до друку 28.02.2019 р.
Формат 60x84/8.
Папір офсетний. Цифровий друк.
Ум.-друк. арк. 43,25. Тираж 100 прим.
Зам. 0219-74.

Надруковано: Видавничий дім «Гельветика»
Україна, м. Херсон, вул. Паровозна, буд. 46-а
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 6424 від 04.10.2018 р.